

Cuprins

CUVÂNT-ÎNAINTE.....	5
CAPITOLUL I SPECIFICUL RĂSPUNDERII PENTRU DAUNE ȘI FORMELE ACESTEIA.....	7
§1. Considerații generale.....	7
▣ 1. Noțiunea de daune	7
▣ 2. Răspunderea pentru daune – răspundere reparatorie	7
▣ 3. Persoanele responsabile.....	8
▣ 4. Răspunderea pentru daune – răspundere personală	9
4.1. Preliminarii.....	9
4.2. Răspunderea conjunctă	9
4.3. Răspunderea subsidiară	11
4.4. Răspunderea solidară.....	16
§2. Raporturile de muncă	18
▣ 1. Noțiune	18
▣ 2. Formele raporturilor juridice de muncă	19
▣ 3. Raporturile juridice de muncă (de serviciu) ale funcționarilor publici.....	20
▣ 4. Raporturile juridice de muncă ale militarilor.....	24
§3. Formele răspunderii pentru daune	27
▣ 1. Răspunderea patrimonială	27
▣ 2. Răspunderea civilă	28
▣ 3. Răspunderea materială	31
▣ 4. Răspunderea pentru daune morale	32
§4. Practică judiciară.....	37
▣ 1. Specificul răspunderii patrimoniale.....	37
▣ 2. Răspundere conjunctă. Pagubă produsă de mai mulți salariați	39
▣ 3. Pagubă produsă de un terț. Condițiile răspunderii subsidiare a gestionarului.....	40
▣ 4. Credit bancar acordat pentru nevoi personale. Debitori rău platnici. Răspunderea subsidiară a personalului băncii.....	42
▣ 5. Neîndeplinirea condițiilor privind răspunderea subsidiară. Culpa angajatorului în urmărirea pagubei.....	55

▣ 6. Răspundere solidară. Condiții	56
▣ 7. Personal silvic. Stabilirea pagubei. Legea aplicabilă.....	57
▣ 8. Răspunderea gestionarului.....	57
▣ 9. Funcționar public. Angajarea răspunderii pentru prejudiciile provocate cu vinovăție autorității publice unde își desfășoară activitatea. Inadmisibilitatea acțiunii promovate în condițiile dreptului comun privind răspunderea civilă delictuală	58
▣ 10. Dispoziție de imputare. Personal contractual. Legea aplicabilă	61
▣ 11. Lipsa de temeinicie a daunelor morale în litigiile de muncă. Condiții	63
▣ 12. Acordarea daunelor morale în conflictele de muncă. Condiții	78
▣ 13. Daune morale. Temei legal.....	87
▣ 14. Prejudiciu moral. Aplicarea normelor și principiilor răspunderii civile contractuale.....	89
▣ 15. Daune morale. Reglementare	90
▣ 16. Daune morale. Dovada existenței prejudiciului moral – atingere adusă unor valori sau atribute personale, nepatrimoniale.....	91
▣ 17. Militari – răspundere materială	91
▣ 18. Raportul dintre răspunderea patrimonială și răspunderea civilă delictuală. Răspundere subsidiară. Gestionar	92
▣ 19. Răspunderea patrimonială asociată răspunderii penale – răspundere civilă delictuală.....	93
▣ 20. Răspundere disciplinară, răspundere patrimonială.....	97
▣ 21. Sancționarea contravențională a angajatorului. Efectuarea unor plăți în numerar peste plafonul legal. Răspundere patrimonială, iar nu disciplinară a salariatului.....	98
▣ 22. Sancțiune contravențională aplicată conducătorului auto pentru nerespectarea îndatoririlor sale profesionale. Antrenarea răspunderii patrimoniale.....	99
 CAPITOLUL II	
CONDIȚIILE RĂSPUNDERII PENTRU DAUNE.....	101
§1. Noțiunea și enumerarea condițiilor	101
▣ 1. Noțiunea de condiție.....	101
▣ 2. Enumerarea condițiilor	101
§2. Autorul prejudiciului	102
▣ 1. Preliminarii.....	102

▣ 2. Calitatea de angajat	102
▣ 3. Calitatea de angajator	105
§3. Fapta ilicită și personală a autorului prejudiciului	106
▣ 1. Noțiuni	106
▣ 2. Fapta ilicită și personală a angajatului	107
▣ 3. Fapta ilicită și personală a angajatorului	111
4. Cauze care înlătură caracterul ilicit al faptei	115
4.1. Reglementare	115
4.2. Executarea ordinului de serviciu	115
4.3. Starea de necesitate	118
4.4. Riscul normal al serviciului	119
4.5. Forța majoră și cazul fortuit	124
§4. Prejudiciul	125
▣ 1. Noțiuni	125
▣ 2. Clasificarea prejudiciilor	126
▣ 3. Caracterele prejudiciului	127
▣ 4. Evaluarea prejudiciului	131
▣ 5. Raportul de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu	135
§5. Vinovăția	136
▣ 1. Vinovăția – condiție a răspunderii pentru daune	136
2. Formele vinovăției	137
§6. Practică judiciară	143
▣ 1. Condițiile răspunderii patrimoniale	143
▣ 2. Condițiile răspunderii patrimoniale. Consecințe	157
▣ 3. Condițiile răspunderii patrimoniale. Revizor contabil de gestiune	158
▣ 4. Îndeplinirea cumulativă a condițiilor răspunderii patrimoniale	159
▣ 5. Condițiile răspunderii patrimoniale. Salariat cu atribuții de pază și supraveghere	159
▣ 6. Condițiile răspunderii patrimoniale. Cercetare la fața locului	160
▣ 7. Neîndeplinirea condițiilor răspunderii patrimoniale	162
▣ 8. Întrunirea cumulativă a condițiilor răspunderii patrimoniale a salariatului. Efecte	164
▣ 9. Accident de muncă. Condițiile răspunderii patrimoniale	169
▣ 10. Răspunderea angajatorului. Restituire garanție gestionar	170
▣ 11. Răspunderea angajatorului. Ajutor financiar acordat cadrelor didactice	176
▣ 12. Creanțe recuperate. Lipsa faptei ilicite și personale	184
▣ 13. Alimentarea autoturismului cu alt combustibil decât cel menționat în bonurile fiscale solicitate pentru justificare în	

evidența contabilă. Lipsa faptei ilicite.....	194
▣ 14. Lipsa faptei ilicite. Recepția mărfii	195
▣ 15. Lipsa faptei ilicite. Respectarea metodologiei de plată. Îndeplinirea atribuțiilor.....	196
▣ 16. Inexistența faptei ilicite. Lipsa probei făcută de angajator	196
▣ 17. Lipsa faptei ilicite. Îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.....	197
▣ 18. Absența fișei postului care să specifice atribuțiile ce reveneau salariatului. Inexistența faptei ilicite	199
▣ 19. Inexistența faptei ilicite condiție a atragerii răspunderii patrimoniale a salariatului	200
▣ 20. Bonus de fidelitate. Clauză penală constând în nedenunțarea contractului individual de muncă asumată de salariat. Act adițional încheiat anterior contractului.....	205
▣ 21. Lipsa faptei ilicite, condiție a răspunderii pentru daune	210
▣ 22. Condițiile răspunderii patrimoniale a salariatului. Lipsa faptei ilicite	221
▣ 23. Contabil casier. Acordarea de împrumuturi. Nedovedirea faptei ilicite și a vinovăției.....	234
▣ 24. Conducător auto. Lipsă combustibil. Faptă ilicită și culpabilă....	240
▣ 25. Fapta ilicită a salariatului.....	245
▣ 26. Minusuri în gestiune imputabile gestionarului din neglijența căruia s-au produs. Fapta ilicită constând în neîndeplinirea atribuțiilor de serviciu potrivit fișei postului.....	250
▣ 27. Existența unor fapte ilicite temei al răspunderii patrimoniale a salariatului. Condiții	252
▣ 28. Prejudiciul și vinovăția – condiții ale răspunderii patrimoniale.....	260
▣ 29. Prejudiciul trebuie să fie real și cert. Dovada certitudinii prejudiciului.....	261
▣ 30. Caracterele prejudiciului. Necesitatea dovedirii lui de angajator	272
▣ 31. Prejudiciu nedovedit	272
▣ 32. Nedovedirea prejudiciului produs prin delapidare. Scoaterea de sub urmărire penală a făptuitorului.....	273
▣ 33. Lipsa prejudiciului cert. Eroare în completarea unui formular....	275
▣ 34. Daune morale. Prejudiciu. Inexistența acestuia	276
▣ 35. Regresul angajatorului împotriva salariaților vinovați de producerea pagubei. Lipsa prejudiciului.....	277
▣ 36. Casier. Penalități. Lipsa certitudinii prejudiciului	280

▣ 37. Lipsa caracterului cert al prejudiciului. Depășirea consumurilor normate de motorină. Înregistrarea supraconsumului de o instalație care nu poate fi verificată metrologic, deoarece nu respectă cerințele listei oficiale a mijloacelor de măsurare supuse controlului legal.....	281
▣ 38. Inexistența prejudiciului.....	282
▣ 39. Șef de compartiment mecano-energetic. Nepreluarea gestiunii pe bază de inventar. Lipsa prejudiciului.....	283
▣ 40. Clauză de neconcurență. Nedescrierea activităților interzise. Ineficiența acestei clauze.....	284
▣ 41. Contract de adaptare profesională. Încetarea raporturilor de muncă din inițiativa salariatului. Despăgubiri. Cheltuieli neefectuate.....	285
▣ 42. Gestionar unic. Lipsuri în gestiune. Netemeinicia solicitării privind divizarea răspunderii patrimoniale pentru prejudiciul produs.....	287
▣ 43. Dovedirea și recunoașterea prejudiciului.....	288
▣ 44. Prejudiciu constând în sancțiuni contravenționale. Șofer.....	289
▣ 45. Nerespectarea actului adițional la contractul individual de muncă.....	290
▣ 46. Calificare profesională. Clauză de fidelitate și exclusivitate. Obligația salariatului de a presta muncă pentru angajator o anumită perioadă. Încetarea raporturilor de muncă din motive imputabile salariatului.....	291
▣ 47. Îndeplinirea defectuoasă a îndatoririlor de serviciu. Salariat cu funcție de conducere. Acțiune în regres.....	293
▣ 48. Dreptul de regres al angajatorului.....	294
▣ 49. Cheltuieli de școlarizare. Calculul prejudiciului.....	295
▣ 50. Gestionar. Bucătar șef. Metodă de organizare a contabilității cantitativ-valorică. Răspundere. Calculul despăgubirilor.....	299
▣ 51. Prejudiciul constând în avansuri de trezorerie. Nejustificarea lor. Actualizarea prejudiciului.....	308
▣ 52. Cheltuieli pentru pregătirea ca medic specialist. Prejudiciu determinabil.....	310
▣ 53. Prejudiciu. Consum de motorină.....	311
▣ 54. Avarierea unui autoturism al unității de către salariat. Lipsă de diligență a unității în ceea ce privește gestionarea cu bună-credință a resurselor financiare în vederea închirierii unui alt autoturism. Abuz de drept. Limitarea cuantumului despăgubirilor.....	312

▣ 55. Agent de vânzări. Lipsuri în gestiune. Facturări fictive. Prejudiciu.....	313
▣ 56. Inexistența condițiilor răspunderii patrimoniale. Accident rutier. Riscul normal al serviciului.....	319
▣ 57. Diminuarea unilaterală a salariului. Ilegalitate. Prejudiciu.....	321
▣ 58. Consum de carburant. Risc normal al serviciului. Lipsa prejudiciului.....	322
▣ 59. Predarea unui bun mobil salariatului. Lipsa atribuțiilor de serviciu legat de administrarea acestui bun. Exonerarea de răspundere.....	324
▣ 60. Cauze externe exoneratoare de răspundere. Lipsa condițiilor cerute de lege pentru antrenarea răspunderii patrimoniale a salariatului.....	327
▣ 61. Neîndeplinirea obligațiilor angajatorului. Înlăturarea răspunderii salariatului.....	329
▣ 62. Riscul normal al serviciului. Lipsa legăturii de cauzalitate dintre faptă și prejudiciu.....	329
▣ 63. Minus în gestiune. Riscul normal al serviciului. Lipsa caracterului real și cert al prejudiciului.....	330
▣ 64. Accident de circulație. Risc al serviciului – cauză exoneratoare de răspundere.....	331
▣ 65. Riscul normal al serviciului. Pădurar. Lipsa materialului lemnos.....	333
▣ 66. Pierderi tehnologice specifice neimputabile gestionarului. Perioade de compensație pentru lipsurile și plusurile în gestiune.....	334
▣ 67. Răspunderea în cazul unui accident de circulație produs de salariat. Inadmisibilitatea cererii de chemare în garanție a asiguratorului.....	334
▣ 68. Prejudiciul moral. Acoperirea acestuia.....	335
▣ 69. Gestionar. Lipsa culpei.....	337
▣ 70. Nedovedirea vinovăției. Lipsa atribuțiilor de gestionare a bunurilor.....	338
▣ 71. Culpă nedovedită a salariatului.....	341
▣ 72. Agent de vânzări. Minus în gestiune.....	341
▣ 73. Gestionar de fapt. Prezumție de culpă.....	343
▣ 74. Gestionar. Condiția înlăturării răspunderii. Culpă.....	344
▣ 75. Lipsuri în gestiune. Prezumția de culpă. Posibilitatea răsturnării acesteia.....	344
▣ 76. Gestionar. Prezumție de culpă.....	346

▣ 77. Gestionar. Prezumția de culpă. Procese-verbale de inventariere.....	347
▣ 78. Gestionar. Prezumție de culpă. Întocmirea raportului de gestiune.....	348
▣ 79. Atribuții de gestionare a mărfii. Prejudiciu constând în marfă minus la inventar, marfă degradată irecuperabil, marfă degradată, marfă expirată. Angajarea răspunderii patrimoniale a gestionarului pentru marfa din gestiune. Presumție de culpă.....	349
▣ 80. Gestionar de fapt. Îndeplinirea atribuțiilor specifice acestei funcții - primirea, păstrarea, inventarierea și eliberarea unor bunuri și valori. Presumție de culpă.....	350
▣ 81. Agent de vânzări. Lipsa culpei.....	351
▣ 82. Amenzi neîncasate. Lipsa vinovăției.....	352
▣ 83. Inventariere efectuată fără respectarea normelor legale. Lipsa vinovăției.....	354
▣ 84. Încălcarea principiului libertății muncii. Clauză prohibitivă. Netemeinicia pretențiilor angajatorului privind obligarea salariatului la executarea clauzei penale.....	355
▣ 85. Lipsa culpei în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu. Neîntrunirea condițiilor pentru antrenarea răspunderii patrimoniale.....	356
▣ 86. Răspunderea patrimonială a directorului și contabilului șef. Neîndeplinirea condițiilor pentru antrenarea răspunderii. Lipsa culpei.....	359
▣ 87. Militar. Irelevanța formei vinovăției.....	360
▣ 88. Diminuarea unilaterală a salariului. Ilegalitate. Prejudiciu.....	360
▣ 89. Condiționarea răspunderii civile de existența vinovăției.....	362
▣ 90. Taxă școlară funcționar public. Continuarea activității într-o altă funcție publică, pe perioada de cinci ani de la terminarea studiilor. Consecințe.....	362

CAPITOLUL III

OBLIGAȚIA DE RESTITUIRE.....	363
§1. Caracteristici ale obligației de restituire.....	363
▣ 1. Reglementare.....	363
▣ 2. Obligația de restituire și plata nedatorată.....	363
▣ 3. Obligația de restituire și îmbogățirea fără justă cauză.....	365
▣ 4. Specificul obligației de restituire.....	365

§2. Cazurile în care intervine obligația de restituire.....	368
▣ 1. Cazurile în care intervine obligația de restituire potrivit Codului muncii.....	368
▣ 2. Cazurile în care intervine obligația de restituire potrivit Legii nr. 188/1999.....	374
▣ 3. Cazurile în care intervine obligația de restituire potrivit Ordonanței Guvernului nr. 121/1998	376
§3. Practică judiciară.....	377
▣ 1. Obligația restituirii contravalorii bunurilor și serviciilor obținute după încetarea raporturilor de muncă	377
▣ 2. Obiecte de inventar primite de salariat și nerestituite la data încetării raporturilor de muncă. Litigiu izvorât din raporturile juridice de muncă.....	379
▣ 3. Gradație de merit. Sumă primită necuvenit. Restituire.....	381
▣ 4. Prime acordate de un organ necompetent. Restituirea acestora	387
▣ 5. Plată nedatorată. Spor de dispozitiv primit necuvenit. Deosebire față de răspunderea patrimonială. Necesitate restituirii	402

CAPITOLUL IV

PROCEDURA DE STABILIRE ȘI RECUPERARE A DAUNELOR.....	408
§1. Procedura de drept comun	408
▣ 1. Reglementare	408
▣ 2. Învoiala părților	408
▣ 3. Acțiunea în justiție	412
3.1. Situații	412
3.2. Medierea	413
3.3. Instanța competentă.....	414
3.4. Sesizarea instanței de judecată	416
3.5. Termenul se sesizare a instanței	417
3.6. Proba pretențiilor.....	418
3.7. Apelul.....	420
3.8. Acțiunea civilă în procesul penal.....	421
§2. Procedura de stabilire a daunelor în cazul funcționarilor publici	423
▣ 1. Reglementare.....	423
▣ 2. Ordinul (dispoziția) de imputare	424
2.1. Definiție	424
2.2. Organul emitent	424
2.3. Termene	424
2.4. Forma și conținutul ordinului (dispoziției) de imputare.....	425

3. Angajamentul de plată	426
3.1. Reglementare. Caracteristici	426
3.2. Forma și conținutul angajamentului de plată	426
■ 4. Căi de atac	427
4.1. Căi de atac împotriva ordinului (dispoziției) de imputare	427
4.2. Anularea angajamentului de plată	429
§3. Procedura de stabilire a daunelor în cazul militarilor și a personalului civil din unitățile militare	430
■ 1. Caracteristici	430
■ 2. Cercetarea administrativă	431
■ 3. Dispoziția de imputare	434
■ 4. Angajamentul de plată	436
■ 5. Căi de atac	437
§4. Alte proceduri de stabilire a răspunderii pentru daune	438
■ 1. Procedura prevăzută de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 59/2000 privind Statutul personalului silvic	438
■ 2. Procedura prevăzută de Legea educației naționale nr. 1/2011	440
§5. Executarea silită a despăgubirilor	441
■ 1. Modalități	441
■ 2. Reținerile salariale	442
■ 3. Urmărirea silită asupra bunurilor	444
§6. Practică judiciară	445
■ 1. Răspunderea patrimonială a salariatului. Sarcina probei. Condiții	445
■ 2. Sarcina probei. Culpă nedovedită	457
■ 3. Dovada îndeplinirii condițiilor răspunderii patrimoniale	466
■ 4. Sarcina probei. Nedovedirea prejudiciului și a legăturii de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu	475
■ 5. Sumă nedatorată. Sarcina probei	481
■ 6. Culpă nedovedită a salariatului	482
■ 7. Insolvența societății. Răspunderea administratorului. Termen de prescripție	483
■ 8. Acțiune în regres prematur formulată. Răspunderea contractuală a asiguratorului. Neacordarea despăgubirilor din asigurarea transportului	488
■ 9. Personal contractual salariat. Pagubă constând în lipsa volumului de arbori distruși. Reglementarea aplicabilă. Instanța competentă	489
■ 10. Decizie de imputare bazată pe angajamentul de plată. Inadmisibilitate	490

- ▣ 11. Militar. Decizie de imputare a cheltuielilor de școlarizare 491
- ▣ 12. Lipsa condițiilor pentru antrenarea răspunderii patrimoniale a salariatului. Neîndeplinirea de către angajator a obligației de a proba existența elementelor răspunderii 491
- ▣ 13. Răspunderea angajatorului în cazul accidentului de muncă față de moștenitorii salariatului decedat.....493